

TÄYDENTÄVÄN JA EHKÄISEVÄN TOIMEENTULOTUEN MYÖNTÄMISOHJE

MARTTILA

Voimassa 1.11.2017 alkaen

SISÄLLYSLUETTELO

1. SOVELTAMISOHJEEN TARKOITUS	3
2. PERUSTOIMEENTULOTUKI	4
3. PITKÄAIKAISASIAKAS / TOISTUVAISASIAKAS	5
4. TOIMEENTULOTUEN HAKEMINEN	5
5. KIIREELLINEN TOIMEENTULOTUKI	6
6. TÄYDENTÄVÄ TOIMEENTULOTUKI	6
Tavanomaista suuremmat vaate-menot	7
Erityisruokavalio	7
Lapsen tapaamisesta aiheutuvat menot	8
Lasten harrastusmenot	8
Lastentarvikkeet	8
Perhetapahtumat	8
Palveluasumisen ja kotona annettavan palvelun maksut	9
Hautauskulut	9
Opiskelutarvikkeet ja –maksut	10
Kodin hankinnat	10
Edunvalvontapalkkio ja maistraatin tilintarkastusmaksu	10
Täydentävää toimeentulotukea EI myönnetä	11
Elatusapumaksut	11
Lainat ja velat	11
Ulosotto	11
Vuokrat	11
Velkajärjestely	11
Jäännösvero / lisäverot	12
Sakot	12
Autokulut ja ajokortti	12
Asianajajan palkkiot ja oikeudenkäyntikustannukset	12
Kansalaisuushakemukseen liittyvät kustannukset	12
7. EHKÄISEVÄ TOIMEENTULOTUKI	12
8. VOIMASSAOLO	13
Liite 1 Hautauskustannukset	14
Liite 2 Hautausavustushakemus	15
Liite 3 Perusosan määrä	17

1. SOVELTAMISOHJEEN TARKOITUS

Perustoimeentulotuen myöntäminen siirtyi 1.1.2017 alkaen Kansaneläkelaitoksen (Kela) hoidettavaksi. Kunnat myöntävät edelleen täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea. Soveltamisohje on tarkoitettu muuttuneessa tilanteessa selkiyttämään ja tarkentamaan täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen perusteita, menettelytapoja ja tuen määräytymistä. Kunnan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen vahvistamaa ohjetta ei voi kuitenkaan käyttää yksinomaan päätöksen perusteluina, vaan päätösten tulee aina perustua toimeentulotukilain säädöksiin. Soveltamisohjeen tarkoituksena on myös taata kuntalaisille yhdenvertainen käytäntö toimeentulotukilakia sovellettaessa. Ohje ei rajoita viranhaltijoiden yksilö- ja perhekohtaista harkintaa.

Toimeentulotukea myönnettäessä noudatetaan voimassa olevan lainsäädännön mukaista toimeentulotukilakia siihen tehtyine lisäyksineen ja sosiaali- ja terveysministeriön julkaisun ”Opas toimeentulotukilain soveltajille” ohjeita siltä osin kuin ne vastaavat voimassa olevaa lainsäädäntöä.

2. PERUSTOIMEENTULOTUKI (Laki toimeentulotuesta 7a § ja 7b §)

Perustoimeentulotuen perusosalla toimeentulotuen saajan tulee kattaa:

- ravintomenot
- vaatemenot
- vähäiset terveydenhuoltomenot
- henkilökohtaisen puhtauden ja kodin puhtauden menot
- paikallisliikenteen maksut
- sanomalehtitilaukset
- puhelimen ja tietoliikenteen käyttö
- harrastus- ja virkistystoiminta
- vastaavat muut henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Perusosan lisäksi perustoimeentulotukea annetaan tarpeellisen suuruisiin muihin perusmenoihin:

- asumismenoihin (kuten vuokraan tai vastikkeeseen, vesimaksuun, lämmitykseen, sähkölaskuun, kotivakuutusmaksuun)
- terveydenhuollon menoihin (esimerkiksi reseptilääkkeet)
- välttämättömiin muuttoon liittyviin menoihin (esimerkiksi vuokravakuus, muuttolukulut, sähkövakuudet).
- lasten päivähoitomenot sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan menot sekä etävanhemman tapaamismenot lapsensa kanssa (siltä osin kun ne perustuvat kunnan sosiaalihuollon vahvistamaan sopimukseen tai tuomioistuinten päätökseen).
- Välttämättömän henkilötodistuksen, oleskeluasikirjan ja matkustusasiakirjan hankintaan.

Täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea ei tule pääsääntöisesti myöntää perustoimeentulotuella katettaviin menoihin (ruokaan, lääkkeisiin, vuokraan, sähköön jne). Perusmenoihin myönnettävä tuki on lähtökohtaisesti perustoimeentulotukea myös tuloylijäämätilanteissa.

3. PITKÄAIKAISASIAKAS / TOISTUVAISASIAKAS

Toimeentulotuen pitkäaikaisasiakas:

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) määritelmän mukaisesti pitkäaikaisasiakas toimeentulotuksessa on henkilö tai perhe, joka on saanut yhtäjaksoisesti 10 - 12 kk toimeentulotukea.

Toimeentulotuen toistuvaisasiakas:

Toimeentulotuen toistuvaisasiakkaalla tarkoitetaan tilannetta, jossa toimeentulotuen tarve on viimeisen vuoden aikana ollut keskimäärin joka toinen kuukausi (vähintään 6 kuukautena 12:sta).

4. TOIMEENTULOTUEN HAKEMINEN

Kansaneläkelaitos (Kela) myöntää perustoimeentulotuen 1.1.2017 alkaen. Kunnat myöntävät täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea. **Hakijan tulee aina ensin hakea Kelalta perustoimeentulotukea.** Täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea voidaan hakea samalla, kun haetaan perustoimeentulotukea. Kelan on hakijan pyynnöstä toimitettava hakemus kuntaan tehtyään päätöksen perustoimeentulotuesta, jos hakija on esittänyt hakemuksessaan muita kuin toimeentulotuen perusosaan ja muihin perusmenoihin kuuluvia menoja.

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen tarve voidaan arvioida vasta sen jälkeen, kun hakijalle on ensin tehty perustoimeentulotukea koskeva laskelma ja päätös Kelassa. Hakemus täydentävästä tai ehkäisevästä toimeentulotuesta tehdään kuntaan, jos hakija on jo saanut hakemusta koskevalle ajalle Kelassa tehdyn päätöksen perustoimeentulotuesta. Toimeentulotukea haetaan kirjallisesti, sähköisesti, varatulla vastaanottoajalla tai muulla viranomaisen hyväksymällä tavalla (Toimeentulotukilaki 14 §).

Toimeentulotuki myönnetään hakemisajankohdasta lähtien pääsääntöisesti kalenterikuukaudeksi. Toimeentulotuki tai osa siitä voidaan vain erityisestä syystä myöntää takautuvasti. Takautuvaa tukea myönnettäessä tarkastellaan hakijan ja perheen senhetkistä tilannetta ja mahdollisuuksia selviytyä menoista. Lisäksi selvitetään, mikä on ollut hakijan taloudellinen tilanne aikana, jolloin menot ovat erääntyneet maksettavaksi. Takautuva perustoimeentulotuki haetaan Kelasta.

5. KIIREELLINEN TOIMEENTULOTUKI

Jos täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen tarve on kiireellinen, tuen myöntää se kunta, **jossa hakija tai perhe oleskelee hakemusta tehtäessä**. Jos perustoimeentulotuen hakemusta ei vielä ole tehty, ohjataan hakijaa tekemään hakemus Kelalle ja pyydetään Kelaa käsittelemään perustoimeentulotukea koskeva hakemus kiireellisenä.

Kiireellisessä tilanteessa päätös on tehtävä samana tai viimeistään seuraavana arkipäivänä hakemuksen saapumisesta ja muussa tapauksessa viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä hakemuksen saapumisesta. **Kiireellinen tilanne** toimeentulotukipäätöksen teossa **on äkillinen ja ennalta arvaamaton tilanne, johon henkilö ei ole kohtuudella voinut varautua**. Tällainen voi olla taloudellinen, terveydellinen tai sosiaalinen kriisitilanne, kuten väkivallan tai rikoksen uhriksi joutuminen, erotilanne tai toimeenpanokelpoisen häättöpäätöksen saaminen. **Rahattomuus sinänsä ei ole peruste saada toimeentulotukea kiireellisenä**. Kelan aukioloaikojen ulkopuolella myönnettävä kiireellinen toimeentulotuki myönnetään ehkäisevänä toimeentulotukena ja on määrältään vähäistä ja kestoaltaan lyhytaikaista. Kysymykseen voi tulla esimerkiksi välttämätön kuljetus, ravinto ja hätämajoitus. Päätökset virka-ajan ulkopuolella tekee sosiaalipäivystys.

6. TÄYDENTÄVÄ TOIMEENTULOTUKI (Laki toimeentulotuesta 7c §)

Kunta vastaa itsenäisesti kaikesta täydentävään toimeentulotukeen liittyvästä harkinnasta ja päätöksenteosta. Jos hakija tai perhe muutoin kuin satunnaisesti oleskelee useammasa kuin yhdessä kunnassa, **täydentävän toimeentulotuen myöntää sen kunnan toimitin, jonka alueella oleskelusta hakijan tai perheen menot johtuvat**.

Edellytyksenä täydentävän toimeentulotuen myöntämiselle on, että asiakkaalla on Kelan päätös perustoimeentulotuesta.

Hakemus täydentävästä toimeentulotuesta tehdään kunnan sosiaalihuollon toimielimelle.

Täydentävään toimeentulotukeen sisältyvät erityismenot, joita ovat

- erityisistä tarpeista tai olosuhteista johtuvat ylimääräiset asumismenot
- erityisistä tarpeista tai olosuhteista aiheutuvat menot (esimerkiksi pitkäaikaisesta toimeentulotuen saamisesta ja pitkäaikaisesta tai vaikeasta sairaudesta aiheutuvat menot sekä lasten harrastusmenot)

Erityisenä tarpeena tai olosuhteena voidaan pitää esim. pitkäaikaista toimeentulotuen saantia (vähintään puoli vuotta), pitkäaikaista vaikeaa sairautta (kestänyt vähintään vuoden) sekä lasten harrastustoimintaan liittyviä erityisiä tarpeita. Arvio täydentävän toimeentulotuen tarpeesta tehdään aina yksilö- ja perhekohtaisen harkinnan perusteella.

Hakijalla saattaa olla myös sellaisia menoja (ToTuL 7 a § ja 7 b §), jotka kuuluvat perustoimeentulotuella katettaviin menoihin, mutta jotka ovat henkilön tai perheen erityisen tilanteen vuoksi niin suuria, ettei laskennallisesti määräytyvä perusosa riitä niitä kattamaan (esim. vaatetusmenot raskausajalta, romanivaatteet, sairaudesta tai ruokaineyleihkerkkyydestä johtuvat tavanomaista suuremmat ravintokulut, suuret asumiskustannukset). Näiden kustannusten osalta hakemusta ei siirretä Kelasta kuntaan, vaan asiakasta ohjataan hakemaan täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea kunnasta.

Tavanomaista suuremmat vaatemenot

Toimeentulotuen perusosa sisältää vaatemenoihin tarkoitettua vähimmäismäärän ja perusosaan sisältyviin menoihin ei pääsääntöisesti myönnetä erikseen toimeentulotukea. On kuitenkin tilanteita, joissa tästä voidaan asiakkaan eduksi poiketa, kun se henkilön tai perheen erityisistä tarpeista tai olosuhteista johtuen on perusteltua (esim. vamman tai sairauden vuoksi tai tarve työvaatteisiin tai –jalkineisiin) .

Romaninaisen hameeseen voidaan asua vakituisesti käyttävälle myöntää toimeentulotukea **joka kolmas vuosi**. Tukea myönnetään vain pitkäaikaisille asiakkaille. Edellisten asuinkuntien myöntämät avustukset tulee tarkistaa, mikäli kuntaan muutosta ei ole kauan aikaa. Kohtuullisiksi romanihamekustannuksiksi voidaan katsoa 400 €. Romanihameeseen ei myönnetä automaattisesti täydentävää toimeentulotukea vaan asiakkaan käytävissä olevien varojen mukaisesti. Kustannusarvion hankinta ja hinnan selvittäminen on asiakkaan tehtävä. Romanihameen korjaukseen ei myönnetä erikseen toimeentulotukea. Romaniväestön muut vaatehankinnat sisältyvät perusosaan.

Odottavalle äidille voidaan huomioida raskausajan vaatehankintamenoja enintään 50 euroa. Hautajaisvaatteisiin ei myönnetä toimeentulotukea, koska vaatemenot sisältyvät perusosaan.

Erityisruokavalio

Erityisruokavalioon toimeentulotukea hakevalta asiakkaalta pyydetään lääkärinlausunto erityisravinnon tarpeen osoittamiseksi ja selvitys siitä aiheutuvista kustannuksista. Tarvittaessa konsultoidaan ravitsemusterapeuttia erityisravinnon tavallista suuremmista kustannuksista.

Lapsen tapaamisesta aiheutuvat menot

Lapsen tapaamisista aiheutuvat menot sisältyvät perustoimeentulotukeen siltä osin, kun ne perustuvat lastenvalvojan vahvistamaan sopimukseen tai tuomioistuimen päätökseen. Sopimuksen ylittäviin tapaamismenoihin voi hakea tarvittaessa täydentävää toimeentulotukea.

Jos tapaamisista ei ole vahvistettua sopimusta tai oikeuden päätöstä, voidaan hakemus käsitellä täydentävänä toimeentulotukena. Päätös arvioidaan kunkin hakijan kokonaistilanteen nojalla.

Lasten harrastusmenot

Lasten harrastusmenot sisältyvät pääsääntöisesti lasten perusosiin. Täydentävää toimeentulotukea voidaan myöntää lasten harrastusmenoihin pitkäaikaiselle toimeentulotukiasiakkaalle sairauden tai muun erityisperusteen vuoksi (esim. lastensuojeluasiakkuus tai lapsen erityistarve harrastukseen). Toimeentulotuen myöntämiseen vaikuttaa mm. toimeentulotukiasiakkuuden kesto, harrastuksen kesto ja lapsen ikä. Toimeentulotuen kohde tulee olla perusteltu ja kuluista tulee esittää kuitti ja/tai lasku. Tukea voidaan myöntää harrastukseen enintään 200 €/vuosi/lapsi.

Periaatteena pidetään, että lapsen ei tarvitse luopua harrastuksestaan, kun perhe tulee toimeentulotuen asiakkaaksi. Kutakin lasta tuetaan yhteen harrastukseen. Jos samaa harrastustoimintaa järjestetään kustannuksiltaan halvempaan vaihtoehtona, voidaan tuki määritellä tämän mukaan.

Marttilan kunnan kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut pitävät sisällään paljon edullisia ja maksuttomiakin harrastusmahdollisuuksia, jotka tulee huomioida tukea myönnettäessä.

Lastentarvikkeet

Lasten tarvikkeet sisältyvät pääsääntöisesti lasten perusosiin. Lastentarvikkeisiin (vaunut, sänky, patja ja turvaistuin) voidaan hyväksyä ensimmäiselle lapselle enintään 320 €. Lastenvaunut huomioidaan perheen menona pääsääntöisesti vain kerran. Asiakkaan on esitettävä kuitti ostetuista lastentarvikkeista.

Perhetapahtumat

Perhetapahtumiin ei pääsääntöisesti myönnetä erikseen toimeentulotukea. On kuitenkin tilanteita, joissa perheen tai henkilön etu vaatii täydentävän toimeentulotuen käyttöä esimerkiksi ristiäisten, konfirmaatiotilaisuuden tai hautajaisten järjestämiseen. Toistuvais- tai pitkäaikaisasiakkaalle voidaan myöntää joissain tapauksissa tukea 50 - 100 €. Tukeminen edellyttää aina yksilö- ja perhekohtaista harkintaa.

Palveluasumisen ja kotona annettavan palvelun maksut

Hakijan edellytetään hakeutuvan ensisijaisesti kunnan järjestämien palvelujen piiriin. Kunnan järjestämässä palvelussa asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen on toimeentulotukeen nähden ensisijainen keino (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992 ja asetus 912/1992).

Hautauskulut

Hautauskuluja haetaan siitä kunnasta, missä vainajalla on ollut kotipaikka. Mikäli kotipaikkaa ei ole ollut, hautauskuluja haetaan siitä kunnasta, missä henkilö on kuollessaan oleskellut. Hautauskuluja haetaan kirjallisesti ja hautausavustuslomake (liite 2) on saatavissa sosiaalitoimistosta tai kunnan nettisivulta.

Toimeentulotukipäätös perustuu vainajan kuolinpäivän taloudelliseen tilanteeseen ja hakemuksen liitteenä tulee olla perukirja. Tukea voidaan myöntää välttämättömien hautausmenojen kattamiseen maksusitoumuksena varattomalle henkilölle. Välttämättömät hautausmenot sisältävät arkun, vainajan vaatetuksen ja yksinkertaisen kukan arkun kannelle.

Seurakunnan menona hyväksytään välttämättömät menot kuten hautapaikka, haudan kaivaminen ja haudan peittäminen tai vaihtoehtoisesti tuhkauksesta aiheutuneet menot.

Hautakiveä ja hautapaikan hoitokustannuksia ei huomioida menona. Hautauskuluja toiselle paikkakunnalle ei hyväksytä niiltä osin, jotka syntyvät toiselle paikkakunnalle hautaamisen johdosta.

Ennen hautauskuluja myöntämistä varmistetaan, että kuolinpesä on varaton. Myös lesken tulot ja varat huomioidaan. Hautauskuluihin voidaan myöntää toimeentulotukea perintäpäättöksellä kuolinpesästä, mikäli pesässä on sellaisia varoja jotka voidaan realisoida myöhemmin.

Vainajalta maksamatta jääneisiin laskuihin ei myönnetä toimeentulotukea, vaan ne merkitään perunkirjaan kuolinpesän veloiksi ja katetaan pesän varoilla. Hautauskulut maksetaan hautaustoimistolle sosiaalitoimen sopiman taksoituksen mukaisesti (liite 1).

Seurakunta laskuttaa hautauskuluista erikseen oman osuutensa. Omaisilla on oikeus halutessaan valita polttohautaus.

Omaiset vastaavat itse sopimistaan hautauskuluista.

Pitkäaikaisen toimeentulotukiasiakkaan omaisen (toimeentulotukiasiakkaan isän, äidin, lapsen, sisaren, veljen tai puolison, erityistapauksissa isovanhemman) hautajaisiin voidaan myöntää kukkavihko enintään 40,00 € sekä kohtuulliset matkakulut hautajaisiin.

Jos vainajalle jää omaisuutta, jota ei lyhyellä aikavälillä voida realisoida, esim. leski jää asumaan yhteiseen omistusasuntoon, voidaan päätös tehdä takaisinperinnällä myöhemmin realisoitavasta omaisuudesta sopimalla asiasta pesän osakkaiden kanssa. Takaisinperintä tulee tapahtua viiden vuoden kuluessa. Turun hallinto-oikeudelta haetaan takaisinperintäpäätös, jonka jälkeen sosiaalilautakunta hakee ulosmittausvelkojana kärjäoikeudelta varallisuuden ulosmittausta (kuolinpesän pesäjakoa). Hakemuksen Turun hallinto-oikeuteen tekee päätöksen tehnyt viranhaltija.

Opiskelutarvikkeet ja -maksut

Opiskelutarvikkeista välttämättömät oppikirjat, työvaatteet ja -kengät voidaan huomioida lukiolaisille ja ammattioppilaitoksissa opiskeleville, mikäli oppilaitos ei näitä korvaa, ja edellyttäen, että perhe tai opiskelija itse on toimeentulotuen asiakkaana.

Lisäksi opintojen suorittamiselle välttämättömät näyttö-, lupa- ja pääsykoemaksut ym. voidaan harkinnalla huomioida menona. Opiskelukustannuksiin voidaan antaa tukea enintään 170 € / lukuvuosi. Matkakulut huomioidaan julkisen liikenteen mukaan (seutulippu). Kelan koulumatkatuki tulee olla haettuna.

Lukukausimaksuihin ei myönnetä toimeentulotukea.

Kodin hankinnat

Kodin irtaimisto- ja muihin välttämättömiin kodin hankintoihin (esim. sänky, patja, vuodevaatteet, jääkaappi) voidaan myöntää tukea vain henkilöille, joilla ei ole välttämätöntä irtaimistoa tai jääkaappia. Avustusta voidaan myöntää myös pitkäaikaisesta laitoshoidosta kotiutettaville, päihdehuollon tukiasunnosta omaan asuntoon siirtyville ja erityisen tuen tarpeessa oleville nuorille. **Pelkästään muuton tai esim. eron takia avustusta ei myönnetä**, jos hakijalla jo on ollut oma / yhteinen talous.

Asiakkaita ohjataan tekemään hankinnat käytettyinä. Avustusta kodin välttämättömiin hankintoihin voidaan harkinnalla myöntää 300 € / perhe ja 200 € / yksinäinen henkilö / lapseton pari.

Pyykinpesukoneeseen voidaan lapsiperheelle myöntää täydentävää toimeentulotukea (edullisimman tarjolla olevan mukaan, **enintään 300 €**) pääsääntöisesti vain, jos taloyhtiössä ei ole pyykkitupaa. **Pääsääntöisesti** täydentävä toimeentulotuki kodin hankintoihin myönnetään **maksusitoumuksena**.

Edunvalvontapalkkio ja maistraatin tilintarkastusmaksu

Maistraatti perii edunvalvonnassa olevilta edunvalvontapalkkion ja tilintarkastusmaksun. Nämä menot huomioidaan täydentävää toimeentulotukea määrättäessä sen kuukauden menona, jolloin ne erääntyvät.

Täydentävää toimeentulotukea EI myönnetä:

Elatusapumaksut

Elatusvelvollisen maksamia elatusapumaksuja ei huomioida täydentävässä toimeentulotuessa menona.

Lainat ja velat

Velkojen maksamista ei huomioida toimeentulotuessa menona (esim. lainojen lyhennykset, kulutusluottojen korot, osamaksut, yritysvelat). Mikäli asiakas käyttää hänelle myönnetyn toimeentulotuen velkojensa maksuun, ei toimeentulotukea myönnetä samalle ajalle enempää.

Ulosotto

Mikäli asiakkaan tulot ovat ulosoton kohteena, otetaan toimeentulotukilaskelmassa tulona huomioon vain tosiasiaassa käytettävissä olevat tulot. Vapaaehtoisesti ulosottoon maksettuihin maksuihin suhtaudutaan kuten muihinkin velkoihin, eikä niitä huomioida toimeentulotukilaskelmassa menona.

Vuokrat

Pääsääntöisesti velkojen maksamista ei pidetä toimeentulotuessa huomioon otettavina menoina. Vuokrat voidaan kuitenkin myöntää toimeentulotukena, mikäli erityisperusteet myöntämiseen ovat olemassa (esim. lapsiperheen asumisen turvaaminen). Ennen vuokratvelan maksamista tulee aina varmistaa, että maksaminen turvaa asumisen jatkumisen. Asiakkaan osalta on aina arvioitava asiakkaan kokonaistilanne, nykyisen asumismuodon sopivuus ja erityisen tuen tarve taloudellisten asioiden hoitoon. Ehkäisevää toimeentulotukea myönnettäessä huomioidaan toimeentulotukilain ehkäisevää toimeentulotukea koskevat säännökset.

Velkajärjestely

Velkajärjestelyn piirissä olevilla on oikeus hakea lykkäystä maksujen suorittamiseen maksuohjelman keston aikana enintään kolmella kuukaudella. Lykätyt maksuerät tulevat maksettavaksi maksuohjelman päättyessä. Maksuohjelmaan tulee myös hakea muutosta, mikäli maksukyky on pitempiaikaisesti olennaisesti heikentynyt. Tilapäisesti toimeentulotuel-la voidaan turvata se, että velallinen kykenee noudattamaan maksuohjelmaansa.

Jäännösvero / lisäverot

Jäännösverot eivät ole toimeentulotukeen oikeuttavaa menoa. Verohallinto voi hakemuksesta myöntää jäännösveron maksamiselle lykkäystä, tehdä asiakkaan kanssa maksujärjestelysopimuksen tai vapauttaa veron maksamisesta kokonaan, jos asiakkaan veronmaksukyky on olennaisesti alentunut tai siihen on olemassa muita erityisiä syitä.

Sakot

Sakkojen maksamiseen ei myönnetä toimeentulotukea edes silloin, että niiden maksamatta jättämisestä seuraa muuntorangaistus.

Autokulut ja ajokortti

Autoon liittyviä kuluja ja ajokortin hankintaan liittyviä maksuja ei huomioida täydentävässä toimeentulotuessa.

Asianajajan palkkiot ja oikeudenkäyntikustannukset

Kansalaisuushakemukseen liittyvät kustannukset

7. EHKÄISEVÄ TOIMEENTULOTUKI (Laki toimeentulotuesta 13 §)

Ehkäisevän toimeentulotuen **myöntää hakemuksesta sen kunnan toimielin, jonka alueella hakija tai perhe vakinaisesti oleskelee**. Kunta vastaa itsenäisesti kaikesta ehkäisevän toimeentulotukeen liittyvästä harkinnasta ja päätöksenteosta. **Jos hakija tai perhe muutoin kuin satunnaisesti oleskelee useammassa kuin yhdessä kunnassa**, ehkäisevän toimeentulotuen myöntää sen kunnan toimielin, **jonka alueella oleskelusta hakijan tai perheen menot johtuvat**.

Pääsääntöisesti edellytyksenä ehkäisevän toimeentulotuen myöntämiselle on, että asiakas on hakenut Kelasta perustoimeentulotukea. Kunta voi myöntää ehkäisevää toimeentulotukea kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi poikkeustilanteissa ilman, että Kela on ensin arvioinut ja ratkaissut asiakkaan oikeutta perustoimeentulotukeen. Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää myös tilanteissa, joissa henkilöllä tai perheellä ei toimeentulotukilaskelman perusteella ole oikeutta varsinaiseen toimeentulotukeen. Ehkäisevällä toimeentulotuella on pyrittävä välttämään suurempi tai pitkäaikaisempi tuen tarve tulevaisuudessa.

Kunnat myöntävät ehkäisevää toimeentulotukea, jonka perusteista ne päättävät itse toimeentulotukilain nojalla. Tuen tarkoituksena on edistää henkilön ja perheen sosiaalista turvallisuutta, omatoimista suoriutumista ja ehkäistä syrjäytymistä sekä pitkäaikaista riippuvuutta toimeentulotuesta. Ehkäisevän toimeentulotuen tarkoituksena on edistää sosiaalista suoriutumiskykyä juuri senhetkisessä tilanteessa niin, että myönteiset vaikutukset olisivat kestäviä. **Ehkäisevä toimeentulotuki on kertaluonteista ja tilapäistä**.

Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää esimerkiksi asumisen turvaamiseksi, taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi ja edistämään muulla tavoin itsenäistä elämää. Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää esimerkiksi onnettomuuden tai muun kriisitilanteen kohdatessa, vuokratästeihin tai velkakierteen katkaisuun. Ehkäisevää toimeentulotukea ei voida myöntää ulosottovelkojen tai lainojen lyhentämiseen tai sakkujen maksamiseen.

Ehkäisevät toimeentulotukihakemukset käsitellään sosiaalityön tiimikokouksissa.

Ehkäisevä toimeentulotuki on suunnitelmallisen sosiaalityön väline akuutteihin kriisitilanteisiin tai niiden ehkäisemiseen. Ehkäisevän toimeentulotuen **myöntäminen edellyttää yleensä asiakassuunnitelman laatimista**. Myöntäminen perustuu yksilökohtaiseen harjintaan eikä sitä myönnetä kaavamaisesti.

8. VOIMASSAOLO

Tämä täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisohje on voimassa Marttilan kunnassa 1.11.2017 alkaen toistaiseksi.

Tämä myöntämisohje kumoaa 1.3.2016 alkaen voimassa olleet Marttilan sosiaalilautakunnan 18.2.2016 § 13 / liite no 5 hyväksymät Toimeentulotuen myöntämisessä noudatettavat ohjeet.

Hautauskustannukset

(Hinnat halvimman hautaustoimiston mukaan)

Liite 1

1.11.2017 alkaen

	Euroa
Arkku	490 €
Siirto	175 € Lieto/Loimaa/Salo - Marttila 195 € Turku/Hämeenlinna - Marttila
Arkkuun laitto	sisältyy siirtoon
Vaatetus	sisältyy siirtoon
Auton käyttö siirrossa	sisältyy siirtoon
Apumies siirrossa	sisältyy siirtoon
Uurna	50 €
Uurnan nouto	115 € Turku/Hämeenlinna - Marttila

Lisäksi tulevat seurakunnan kustannukset:

- haudan avaus ja peitto 300 €
- uurnahaudan avaus ja peitto 100 €

MARTTILAN KUNTA

Sosiaalilautakunta

Härkätie 773, 21490 MARTTILA

Puh.* (02) 484 490, Fax (02) 4844 9100

HAUTAUSAVUSTUSHAKEMUS
HENKILÖTIEDOT

Vainaja	☐ Aviopuoliso	☐ Avopuoliso
Sukunimi ja etunimet	Sukunimi ja etunimet	
Henkilötunnus	Henkilötunnus	
Osoite ja postitoimipaikka	Osoite ja postitoimipaikka	
Kuolinpäivä	Kuolinpäivä	

KUOLINPESÄN HOITAJAN YHTEYSTIEDOT

Sukunimi ja etunimet
Osoite ja postitoimipaikka
Puhelinnumero

KUOLINPESÄN VARALLISUUS

Tilien saldot kuolinpäivänä (pankin saldodistus kaikista vainajan pankkitileistä liitettävä hakemukseen)	
_____ euroa	_____ euroa
_____ euroa	_____ euroa
Kuolinpäivän jälkeen maksettavat tulot ja niiden maksupäivä (esim. palkka, eläkkeet, työttömyysturva ym.)	
Säästöt, euroa	
☐ kyllä	☐ ei
Osakkeet/arvopaperit (kpl/arvo)	
☐ kyllä	☐ ei
Kiinteistöt	
☐ kyllä	☐ ei
Vakuutukset	
☐ kyllä	☐ ei
Muu varallisuus, mikä?	
☐ kyllä	☐ ei

TIEDOT HAUTAUKSESTA JA PERUNKIRJOITUKSESTA

Hautaustoimisto	
Seurakunta	
☐ arkkuhautaus	☐ polttohautaus
☐ uusi hautapaikka	☐ vanha hautapaikka
Hautauspäivä	
Perunkirjoituspäivä	

ALLEKIRJOITUKSET

Vakuutan, että edellä mainitsemani tiedot ovat totuudenmukaiset.		
Päivämäärä	Allekirjoitus	Nimenselvennys

OHJEET

Hautausavustusta haettaessa hautausavustushakemuksen täyttäminen riittää, mikäli vainajalta ei ole jäänyt leskeä. Lesken tulee hautausavustushakemuksen lisäksi täyttää myös toimeentulotukihakemus omalta osaltaan ja liittää siihen tarvittavat tositteet.

Tarpeellisen suuruisiin välttämättömiin hautausmenoihin myönnetään toimeentulotukea silloin, kun kuolinpesä on varaton. Pääsääntöisesti myönnettävä hautausavustus on hautaustoimiston ja seurakunnan kulut huomioiden _____ €.

Kuolinpesän varat otetaan huomioon hautausavustusta määriteltäessä, samoin lesken tulot ja varat (ei avopuolison tuloja ja varoja). Näiltä osin on selvityksenä esitettävä perukirja. Hautausavustus voidaan tarvittaessa myöntää ennen kuin perukirja on käytettävissä. Tällöin laskelmassa huomioidaan vainajan kuolinpäivänä tilillä olleet varat (sekä lesken tulo, varat ja menot) ja tehdään perintä mahdollisista kuolinpesän varoista. Vainajalta jääneitä maksamattomia laskuja ei laskelmassa huomioida menoina, vaan ne jäävät kuolinpesälle maksettavaksi, tai mikäli kuolinpesä on varaton, kuolinpesän veloiksi.

Myönnettävä hautausavustus annetaan pääsääntöisesti maksusitoumuksena hautaustoimistolle ja seurakunnalle.

LIITTEET

Hautausavustushakemukseen tulee liittää seuraavat tositteet

- virkatodistus
- pankin saldotodistus kuolinpäivältä kaikista vainajan pankkitileistä
- verotuspäätös viimeksi vahvistetusta verotuksesta
- selvitykset varallisuudesta
- perukirja, mikäli perukirja ei ole käytettävissä hautausavustusta haettaessa, se tulee toimittaa päätöksentekijälle viimeistään 4 kk:n kuluttua hautauksesta
- lesken osalta erillinen toimeentulotukihakemus liitteineen

Perusosan määrä

Perusosa on kiinteä summa, joka on tarkoitettu jokapäiväisen elämän välttämättömiin menoihin. Perusosan määrä on laskennallinen, ja sen suuruudesta säädetään toimeentulotukilaisissa. Määriä tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaan.

Perusosan määrä vuonna 2017	€ / kk
Yksin asuva, lapseton	487,89
Yhteistaloudessa asuva yli 18-vuotias (85 % yksin asuvan perusosasta)	414,71
Yksinhuoltaja (yksin asuvan perusosa + 10 %)	536,68
Vanhempiansa tai vanhempansa luona asuva yli 18-vuotias (73 % yksin asuvan perusosasta)	356,16
10–17-vuotias lapsi	
• sisarussarjan 1. lapsi (70 % yksin asuvan perusosasta)	341,52
• sisarussarjan 2. lapsi (65 % yksin asuvan perusosasta)	317,13
• sisarussarjan 3. lapsi ja sitä seuraavat, kukin (60 % yksin asuvan perusosasta)	292,73
Alle 10-vuotias lapsi	
• sisarussarjan 1. lapsi (63 % yksin asuvan perusosasta)	307,37
• sisarussarjan 2. lapsi (58 % yksin asuvan perusosasta)	282,98
• sisarussarjan 3. lapsi ja sitä seuraavat, kukin (53 % yksin asuvan perusosasta)	258,58

Perustoimeentulotukea voidaan myöntää lyhyemmäksi ajaksi kuin kuukaudeksi. Silloin tuen määrä päivää kohden lasketaan siten, että tuen koko kuukauden perusosan määrä jaetaan 30:llä.